

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolvasó szerkesztő: Fehér János.		Hirdetések jogutányosabban, árszabály szerint.	
Egész évre	4 frt	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.	
Fel évre	2 „	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetesek a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők!			
Negyed évre	1 „				

Magyar kereskedelem.

Mióta a névmagyarosítás eszméje oly nagy hódításokat tett, azóta feltűnően halad előre a magyarosodás ügye a közéletben, mint a kereskedelemben.

A kereskedelmi kamarák lelkes felhívásai sok helyütt megmagyarosították a cégablakokat és az üzleti könyveket.

Nem kell nagyon messzire visszamennünk, mert csak pár évvel ezelőtt is, jóformán általános volt a német szó a kereskedők üzleti helyiségeiben. Ha a vevőkkel magyar nyelven beszél a kereskedő, segédjével, üzleti ügyfeleivel németül társalgott. A leveleket érintkezések is német nyelven folyták. Magyar levelezőt kevés nagykereskedő tartotta szükségesnek alkalmazni.

Csak mikor a sajtó, csipősvégű ostorával nyaka közé suhintott a jogosulatlan germanizmusnak, a publikum pedig visszakiűldözgette az idegen fogalmazású felhívásokat, reklámokat és leveleket, — kezdte a kereskedő magyarul is megdicsérni a portekáját és így született meg aztán a kényszerűség pressziója alatt a magyar levelezés is.

Alulról fölfelé kezdett magyarosodni a magyar kereskedelem. És ezt Bécsben igen hamar észrevették, mert német nyelvű utazókat csakhamar kicserélték magyarokkal, vagy magyarul tudókkal.

Bécsben nem egy nagykereskedő cég van ahol egy-egy magyar segédt alkalmaznak, hogy a magyar ügyfelekkel való érintkezés megkönnyítessék. Megtörtént már — elég szegényére a magyar kereskedőnek —, hogy német nyelvű megkeresésére magyar nyelven kapta meg a választ Bécsből. Sőt tovább menve, a világrekedelemben berendezett nagyobb kereskedőcégek is azon vannak, hogy Magyarország számára magyar levelezőket tartassanak.

Még is csodálatos, hogy hazánkban elég nagy azon kereskedőknek száma, a kik németül vezetik könyveiket s kiteszik magukat annak, hogy a külföldi nagy kereskedőcégek

által lefözessenek. De tovább menve, még cégfeliratuk is német. Ez már valóban nem szép dolog s csak azon csodálkozunk, hogy ilyen cégekkel felkeresünk s ilyenekben vásárlásokat eszközölünk. És ha kénytelenek vagyunk az ilyen üzleteket igénybe venni, hát nem érdemi-e meg a magyar közönség, hogy a német cégábla helyett magyarul felírás ékeskedjék az üzleteken. A német cégáblának a felvidéken nincs létjogosultságuk.

A magyar kereskedő nagy szolgálatot tehet magyarosítási mozgalmainkban, és pedig az által, ha a vele közvetlenül érintkezőkkel a lehetőség szerint magyarul beszél, a német kereskedelmi utazókkal pedig nem áll szóba.

Ámde a magyar kereskedelmet igazán megmagyarosítani nem fogjuk tudni addig, amíg annak tekintélyt nem szereztünk. E tekintélyt pedig csak úgy lehet megszerezni, ha erre a pályára képzettséggel és tehetséggel bíró egyének is vállalkoznak.

Úgy lesz tekintélyes a magyar kereskedelem, ha a vagyonos szülők felső kereskedelmi iskolákat végzett gyermekei a kereskedői pályára szorítottak tőkéjükkel együtt. Hiszen a kereskedői pályán éppen annyi tekintélyt — de minden valószínűség szerint több vagyont — lehet szerezni, mint az ügyvédi, vagy orvosi praxison.

Hogy pedig valaki csak úgy lesz tekintélyes kereskedő, ha iskolákat végzett és hogy e nélkül még itt sem boldogulhat, eléggé mutatja kereskedelmünk, a mely proletárokban szintén nem szegény.

Ha majd egyszer társadalmunk művelt elemeit látjuk a kereskedők között, megjön a tisztelt és tekintély minden oldalról.

A magyar kereskedelem fogalma magával hozza azt is, hogy csak magyar cikkeket és magyar gyártmányokat lehet okszerűen forgalomba hozni, mert a míg a magyar ipar nem részről kellő támogatásban, szegény lesz az ipar s szegény marad a kereskedelem is.

Azért a magyar kereskedelem tartsa köte-

lességére! forgalmat és tekintélyt szerezni a magyar iparnak, ha tekintélyt akar magának szerezni és azt akarja, hogy tiszteljék és magyarnak tartsák.

Keleti érdekeink és a keleti kereskedelmi akadémia.

Elérkezett az ideje, hogy általánosabb figyelem forduljon a keleti kereskedelmi akadémia felé, mely immár kilenc éve küzdök. Létjoga és rendeltetése felől e napokban becses bizonyítványt állított ki Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter abban a beszédben, melyet tárcája budgetjének tárgyalásakor a képviselőházban tartott. Mindazokat, kik az intézet iránt érdeklődnek, örömmel töltötte el ama kijelentés, hogy gondja lesz az intézet fejlesztésére és fenntartásának biztosítására. A közoktatásügyek feje tehát kétségkívül meggyőződést szerzett, hogy ez az intézet megfelel a célnak, a melyért megteremtették.

A keleti tanfolyam tudvalegleg boldogult Baross Gábornak egyik utolsó, de fontosságban és hivatásában egyik főbb alkotása volt. Szeme előtt, a megalkotásnál, ama szinte predestinált hivatás lebegett, mely Magyarország, a magyar ipart és kereskedelmet a keletre utalja. Hogy ezek ne csak utat találjanak oda, hanem a lázas világharásban tanuk, gondolkodó és praktikus emberek által irányítottan: elodázatlan szükségé tette oly generáció kiképzését, mely Kelet országában öre, propagálója és hivatott képviselője legyen a magyar ipar és kereskedelem érdekeinek. A mikor Baross megteremtette a keleti tanfolyamot, talán nem is domborodott még ki előtte teljes nagyságában az elérhető eredmény; talán skrupulusai is valának: akad e kellő számú fiatal ember, aki hajlandóságot érezzen és tehetséggel bírjon keleti nyelvek elsajátítására, meg a külföldön való szolgálatra? Fajdalom, ó már nem érthette meg az elületes palánta megizmosodását és nem lát-hatja, mint rugydzott, virágzott és terem egészséges gyümölcsöket.

Mert a keleti tanfolyam fényesen bevált, s általa Magyarország abba a helyzetbe jutott, hogy a nyugati országokból szerzett tapasztalatait kellő szakorók támogatása mellett, a maga előnyére értékesítheti Kelet allamaiban. Alig van ez idő szerint a Keletnek jelen-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Esténként ha kicsiny ablakomnál...

Esténként ha kicsiny ablakomnál
Két kezembe hajtom údnatos fejemet,
Az est csendes, nyugodt homályjában
— Siratom szegény írva szerelmemet.

Árva csillagot látok lefutni
S kérdőn emelem fel könyves szememeit:
Szerelmed is így fog majd elmúlni,
— Futó csillagként felelsz el engemet?

Ugy élnezem a fényes csillagot,
A mint el-elbujdosva egymást kergetik,
Szerelmünk egykor tisztán ragyogott,
— Bujdosva jó most — míg egyszer eltűnik.

S a csillagok már mind eltűnnek,
Egy felhőrongyot sem látni jenn az égen,
— Szerelmünkől tépett bits emlékek
Maradtak csak meg s fognak együtt vőlem.

Fognak-tűnnek s valahányszor rájók
Sűrű fátyol szőni tanít gondolatom,
Ha a múltban gyönyörre találok,
— A mit szőtem, megint szőbontogatom.

Herozegh Jenő.

A herbárium.

(Írta: Schinner Emma.)

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —
— Megbocsáss edes Eljam, hogy tegnap nem jöttem el, de tudod botanizálni voltam. A tanár már majd kiűz a világból herbáriumom miatt, s mindannak dacára olyan keservesen készül!
— Semmi baj kedvesem, csakhogy most itt vagy. Tedd komóttá magadat. Nini, itt a te gyűjteményed is! Szabad megtekintened? Képelem mennyi érdekes virág van benne! S hat meg a jegyzetek!
— Igen van, hanem a jegyzetek éppen érdektelenek, mert a hozzájuk fűződő epizódokat csak egy gondolattal jelezgetem meg. Mit gondolsz edesem, ha mindent oly őszintén oda írunkantottam volna, mint a hogy volt, a tanár bizonyára szépen megjutalmazott volna egy csinos szekundávvá! Aztán meg minek is kell neki mindent tudni? Ugyis elég jondja van!
— Ugy van, igazat beszélsz edes Eljam! De ugyan hol szedted ezeket a gyönyörű példányokat? Hat ezek a szegény, tépett akalevelek mit keresnek itt? No, ezek aztán nagy jelentőséggel bírhatnak, mert igen nagy gondolattal van a rovatot?
— Igen, azok életre kiható jelentőségű levelek.
— Kiváncsivá teszsz Ella! 1899. május 24-én. Hiszen ez a mult héten volt!
— Igen kedvesem, s hogy ne törd rajta annyira fejcsékedet, elmondom, — természetesen, csak titok

pecsétje alatt — történetét. A megjegyzett nap éjfélen sehoggy sem birtam elaludni. Már nem tudtam, mire és kire gondoljak, hogy egyszer elszunnyadjak. Felmondott magamban a leckét; átgondoltam a napi eseményeket, elkészítettem, illetve eszemben megalkottam ruhám szabását, díszítését; elgondoltam a legábrándosabb, leghihetlenebb dolgokat, de sehoggyem sikerült. Kinosan hánykolódtam ágyamban, s alig vártam, hogy virradjon. Végre, midőn az áldott reggel beköszöntött ablakomon, kissé hosszankodva keltem ki ágyamból s felkészülve, távozásomat a botanizálás címe alatt mamánál bejelentvén, a ligetbe tartottam. — Elképzélheted, mily élvezetes, festői szép volt kora tegoreiben a liget! A felkelő nap, a tavolban kéklő budai hegység, a derült, tiszta ég; az uszkáló ezüst rojtú bárányfelhők, a madarak hangcsalása; a harmat gyémánt szemében megfordult virágok, az úde, balzsamos lég, mintegy magasabb régiókba emeltek, — Láttam, érzém a természet nagyszerűségét s egyszerre csak, valami kimondhatatlan érzellem szállta meg keblemet. — Éreztem, hogy szívem nagyon... szeret. — Elballagtam a csobogó szökőkút elé, ott sokáig elméztem a permetező vízseppekben megtört sugarakat, s elgondoltam, hogy ugyan miért is szeret az ember? És ha szeret, miért nem szeretik?! — Önkéntlenül eszembe jutottak jó direktorunk szavai: »A jó Isten az embert azért látta tette a teremtés koránájává, hogy halhatatlan lelke mellett szeretetet oltott szívébe. — »Szeretet nélkül az élet sivár,

téteyebb kereskedelmi város hol buzgó mulkalkodásban ne lenők a keleti tanfolyam egykori növendékeit, csaknem valamennyit a magyar kereskedelmi muzeum expozitárára. Hogy az a főiskola megfelelt-e célának, s növendékeiből iparunknak és kereskedelmünknek hasznos előmozdítói váltak: abban kiváló érdeme van első sorban *Wlassics* Gyulának, ki a kötelező és főtantárgyak tanárát véglegestül, s gondoskodik anyagi eszközökről is az intézet felvirágztatása érdekében. Kezdetben, a szervezésnél, némi hiányok voltak, s különösen a főbb vezetés mutatókhoz hiányosnak. Mindez azonban megváltoztatva és pótolva lett, a midőn a kormány dr. *Falk* Miksa általította az intézet élére, ki itthon is, *egyebütt* is, csak előnyöket és dicsőséget biztosított az intézetnek. De elismerés illeti még az intézet jeles igazgatóját, dr. *Kunos* Ignacot és a tanári kart, mely oly gazdag szakirodalmi működést fejt ki, hogy a külföld már most példakép gyanánt tekint. De a tanári kar nem elégszik meg a theoretikus kiképzéssel, hanem gyakorlati módon egymást követő tanulmányutak révén törekszik a kezére bizott ifjúságot alkalmassá tenni a praktikus működésre. Ebben nem csupán a közoktatásügyi, hanem a kereskedelmi minisztérium is mindenkor készségesen nyújt segítséget. Tudjuk, hogy az új miniszter szintén élénken érdeklődik a keleti kereskedelmi akadémiá iránt, s mostani útja alatt, Konstantinápolyban keresett alkalmat és időt magának, hogy személyesen meggyőződjék: mit értünk el eddig és mit érhetünk el a jövőben, ha kereskedelmi képviselőtünk intenzívebb alapra lesz fektetve.

Legutóbbi időnkig a végzett növendékek csupán a kereskedelmi muzeum képviselőinél nyertek alkalmat. E szűk működési kör tavaly óta jelentékenyen bővült azzal, hogy a külügyminiszter utasítására a konzulatusok is nyújtanak nekik alkalmat.

Vezető körünket teljesen áthatja az a tudat, hogy ez a főintézet legváltalásb érdekeinket szolgálja. Semmi kétség a felől, hogy — bár anyagi aidozatokat igényel — gondoskodni fognak az intézet további fejlesztéséről és megszilárdításáról. Ha ez megtörténik, a társadalom is nagyobb figyelmet fog szentelni keleti érdekeinknek s egy újabb decennium elégséges lesz arra, hogy egyetlen piacra se maradjon a keletnek, ahol erős magyar érdekes és gyakorlott érzékű férfiak ne működjenek a magyar ipar és kereskedelem érdekében.

Mit olvassunk?

Párisban most sokat beszélnek egy kis könyvről, melynek szerzője Antoine Albalat, címe pedig kissé szemfényvesztő; »Hogy lehet valaki írva husz tettekre alatt? Nos hogy?« A szerző ezen a kérdésen sokkal kevesebbet törté a fejét, mint a mennyire most Önök

kietlen! — Tehat a Mindenható szent keze plántálta szívünk talajába eme főséges érzelmeket, mert ne volna szabad akkor szeretnünk?! Hiszen az nem vétek, sőt az Údváltó maga mondja: »Fiaccsak, szeressétek egymást!« — S néztem, hosszan néztem a ragyogó edencébe, s egyszerre csak úgy tetszett nekem, mintha Gyula bogár szeméi villantak volna föl benne. Zavartan léptem félre s hirtelen az a bönös ötletem támadt, hogy ez jelent valamit! — Igen, jelent! Bizonyára Gyula rám gondol? S talán sze . . . szeret is kíváncsiskodtam tovább. Ejnye, megnéztem! Rögtön léptem egy jól kifejtett akcávelettel, aztán a kíváncsi szemek elől egy jázmin-bokor mellé rejtőzve elkezdtem tépogni: szeret, szívből, szívből, fájdalommal, igazán, keveset, semmit. Szeret, — szívből, kiáltam örömtől ujjongva — az utolsó levél tépésekör.

De a percben hirtelen visszafordulok, vajjon nem volt-e senki szemtanúja bohóságomnak, s egek! — ki ált előttem? — Gyula!

— Jó reggelt Ellácska! köszöntött. — Tehát ki van elégtve kíváncsisága? Azon egy cseppet sem kellett volna töprengnie! Miért nem kérdezett meg engem? Oh, de mikor azok a leánykak olyan szegénylősek! No, most az egyszer megfogtam ugy-e? De azért ne piruljon!! Mi az, még könnyezik is?

— Nem, nem — válaszolám — csak . . . csak s nem tudtam többet szólni, Gyula megtörtelte szememet s abból az egy könyvecsképből megértett mindent.

Masnap eljött megkérni. Ket nappal ezeltől volt eljegyzésem, nézd ezt a ragyogó karikagyűrűt! Nem büszkesége ez egy női kének?!

— Hat a te herbariumodban vannak-e ilyen érdekes növények?

— Igen, vannak — válaszola Irma mély sóhajjal — koszorú levelek.

— Történetüket majd más alkalommal elmondod, edesem.

tűnődnek rajta. Első sorban persze az olvasmányt ajánlja. Egyik utasítása például így szól: »Ha Ön irni akar és röviden óhajja magát kifejezni, tanuja ezt meg Michelettel!; ha a hosszabb körmondásokat szereti, Bossuet-től; s szines és mégis klasszikus fraszokat ellesheti Chateaubriandtól és Flauberttől; az események csoportosítását ügyelje meg Goncourt-al; ha az elentétek szembeállítására és főséges nyugalma törekszik, úgy olvassa Buffont stb. Mit feleljünk erre a kis könyvecské szerzőjének? Velem együtt Önök mindnyájan tapasztalhatják, hogy mentől többet olvasunk, benyomásaink annál könnyebben összeragadnak, sőt szaz eset közül kilencenkilencben el is illanak. Esztendő olvasmányai mennek így veszendőbe. Mi következik már most ebből? Az, hogy olvasmányaink tömegét nem szaporítsuk, de leszállítani kell, azaz hogy a könyvből merített gondolatot és benyomást mélyebbé kell tennünk, jobban magunkhoz kell kötnünk. De ennek ismét módját kell találnunk. Mi azt hisszük, hogy első sorban nem Flaubert, Rousseaut stb. kell olvasnunk, hanem vissza kell mennünk odaig, a honnan ezek az írök maguk merítették, ahonnan öök maguk megtanulták ismerni az emberi lelket és az élet minden színjátékát. Művelt embert ma már nem szükséges az irant felvilágostanunk, hogy ez az ősforrás, a honnan a legnagyobb frótól kezdve, le egy szuroz társaság kellemes csevegőjéig mindenki a legbiztosabban meríti a gondolkodás és tarsalgás anyagát: a világtörténelem. Ez az egyetlen könyv, amely százakra menő köteteket pótol, amely főségesleg teszi, hogy minden írot külön elolvassunk, amely megóv atól, hogy a sok tarka-barka olvasmánytól egyik gondolat einyomja a masikat, mint hogy nem emlékszünk semmire, ha egy keptraban huszontól termen végig szaladunk. Ismételjük, az irodalom ma egy dűsan megterített asztal és mégis néha úgy érezzük, hogy bar sok fogásban volt részünk, éhesen kelünk fel az asztal mellől. És ismételjük, a világtörténelem az egyetlen szemlelaplék, amely ategy a vérbe, amelytől izmosodik és megnő a lelek és gondolat.

De idáig hiába tudtuk volna mindezt, még sem mentünk volna vele semmire, egyszerűen azért, mert a magyar könyvpiacról hiányzott egy olyan hatalmas munka, amely ezen a teren a legnagyobb igényeknek is meg tudott volna felelni. Egy korszakos műnek, a Nagy Képes Világtörténet-nek kellett megoldania a kérdést. Mikor ez a munka tavaly megindult, mindenki elismerte, hogy a magyar szellemi életre nézve páratlan jelentősége van. Első kötete már ott díszleg hónapok óta minden művelt ember könyvtárában, most nemrégiben a második kötet — szintén maga egy monumentális alkotás — hagyta el a sajtót. Ez a második kötet körülbelül 700 oldalra hozza »A görögök történetét«. Írója Gyumlay Gyula bamulatos művészettel csoportosította ezt az óriás anyagot, tudományos szemere rendkívül eles és melyrelátó, előadása egy percre sem laposodik el, mindig friss, érdekesfeszítő, néha — sőt nagyon gyakran — jólesően igazgató. Amint gyönyörködve hallgatjuk, figyelmünk csak akkor szakad meg, ha szemünk ott jár egy-egy képen, szines műmelleketten, és mivel a kötetben ebből is rengeteg van, a Nagy Képes Világtörténet-állandóan lekötö minden érzékünket.

Ha ezt a második kötetet szemügyre vesszük, nem lesz nehéz megérteni azt, amit e cikkben tevezetőleg mondtunk. Csak lapozgassunk benne. Itt a görög istenek szépséges legendái olvassuk, tehát nem kell többé egy külön mythologia olvasásával megterhelniünk agyunkat; ott Platonról és Sapphoról van szó, tehát ismét sutba dohatunk egy csomó bölcsélet-és irodalomtörténetet, mert itt a régi filozófia és költészet sokkal elevenebben áll előtűnk, úgy, amint az kinőtő a saját korának melegágyából, — szóval, ebben a munkában minden fejezet olyan tárgyakat ölel fel, a melyeket, ha úgy akaránk megismerni, hogy külön-külön elolvassók a rájuk vonatkozó szakirodalmat, ez egy teljes emberöltőt és egész — vagyont kívánna. Holott a Nagy Képes Világtörténet-ből egy kötet nyolc forint és az egész munkaiöras tizenkét kötetre van tervezve. Tehát kilencvenhat forintért vesszük szellemi birtokunkba a történelem anyagot, amely itt írásban és kepben föl van halmozva.

Mi a magyar olvasóközönség szellemének egy rendkívül új megermenkenyítését varjuk ettől a műtől. Vegyünk fontolóra így például egy időszerű tárgyat. Csak a napokban olvashattuk mindenfelé, hogy épen szaz éve, hogy Balzac született és hogy Beaumarchais meghalt. Mar most azt kérjük, megértheti-e valaki a Balzac hőseit, a kik mindent a pénz kedvéért csinálnak, ha nem ismerjük Franciaországnak azt a korszakát, a melyben Balzac élt és a melyben a pénzkirályok kezdtek uralkodni; és csak a történelem magyarázhatja meg nekünk azt is, hogy a Beaumarchais Figaro-ja, ez a kedves, vidám történet, a maga korában egy forra-

dalmi darab volt. Minden műveltségünk tehát hianyos és haszontalan, ha elvezettük a szalakait, a melyek az események forrasaival összekötnek. A Nagy Képes Világtörténet tehát egy megbecsülhetetlen lökést adott a magyar szellemi életnek. Allig hogy elolvastuk az első kötetét, amely a legregibb ókor főséges szeneirait tartta föl, már is ujra szítlebbent egy ködfatyl és ime előtűnk pompázik a régi Görögország. És közben a kiadók már illesztgetik, rakosgatják az új díszleteket és a függöny mögött már készül egy új látványosság: Róma! Ez lesz a Világtörténet harmadik kötete.

Aki e könyvekben nem merül el, az igazgátja magát Zolavai, de idegein soha sem fognak végigreszketni a legnagyobb izgalmak; az Bourget vagy Turgenjev segítségével próbálhatja elemezni az emberi lelket, de soha sem fogja felhagyni ennek teljes nagyságát és ezer végődését; az magába szívhátja a szerelmes költők versseit, de soha sem fog elkabulni a legnagyobb gyönyörökről, a melyek a történelem férfiat és asszonyt mámorba ejtettek és amelyeket, ha a messze multban kalandozunk, egy percre ujra megalmodunk; az soha sem fog visszatitarsulni az emberiség tavaszába és soha sem fog belátni az élet színlalái közé.

HIREINK.

— Miniszteri szemle út. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter f. hó 27-én Zsolnára érkezik szak-közégek kísérésével, hogy az ottani gyártelepeket s főleg a Löw-féle posztógyárat megsejmelje.

— Fördövendégek Turóc-Szt.-Mártonban. Stubnyafürdőből f. hó 17-én a déli vonattal egy nagyobb társaság rándult át Turóc-Szt.-Mártonba, az itteni ifjálvólók megtekintése végett. Ebben a kiranduló társaságban részt vettek: Erdély Sándor ó nagyméltóság és családja, Pally Elemér vescei főispán és neje, Dalmady István vasmegyei arvaszéki elnök és családja, Marton Isidor jóddöllő koronauradalmi intéző, Plachy József salgótarjáni főszolgabíró, Kovács Ferenc lonczi kir. közigyűes és neje, Zorkóczy Tivador főszolgabíró és neje, ifj. Bibó István joghallgató. A társaságot ifj. Jush György főispán ur ó méltósága és Beniczky Kálmán alispán fogadták s kalauzolták. Megtekintettek a tó múzeumot is, a hol szíves kalauzolásban részesültek, és nem egy tárgyre kötötte az érdeklődésüket; a városban kellemesen tapasztalják a magyar jelleg terjedését, sőt minden teren való uralkodását is. A fényes társaság az esti vonattal visszatért Stubnyafürdőbe.

— Állami tisztviselők mozgalma. A turóc-szentmártoni állami tisztviselők körében mozgalom indult meg lakásbér illetményükre a IV. osztályból a III. osztályba leendő átelyezésre érdekében.

— A F. M. K. E. közgyűlése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület idei közgyűléset augusztus 29-én Trencsénben fogja megtartatni. A város Úc-nay Ernő polgármester vezetésével nagyszabású nemzeti ünneppé készüli. A közgyűlésen Thuróczy Vilmos nyitrai főispán, az egyesület elnöke mond megnyitót. A közgyűlés fontos tárgya lesz az alapszabályok módosítása s a titkari általana betöltése, a melyre már is tömörked palázó van.

— Tanomlatság. Folyó évi július hó 31-én zártkörű tanomlatság rendezeték Stubnyafürdőn a nyári étteremben. A tiszta jövedelem fele részben a turócmegegyi jöteknny négyrelet, fele részben pedig a stubnyafürdői és környékbeli szegények javára fog fordítatni. A tanomlatság kezdete esti 9 óra; beletpi új: személyjegy 1 frt, családjegy 3 frt. A rendezésig a meghívókat a napokban küldötte szét, s mindazoknak, a kik tévedésből nem kaptak volna meghívót, de arra igényt tartanak, levelező-lapon való megkeresésükre készséggel szolgál meghívóval.

— Nyári mulatság. A turóc-szentmártoni magyar ifjúság f. hó 16-án tartotta meg nyári mulatságát. Az idő azonban csak délután kettőig kedvezett, a mikor a rendezőség a Matica kertjében gyűlekezve, onnet a jahodniki ligetbe vonult zenező mellett. A mulatságon csakhamar szép vendégsereget üdvözölhett a rendezőség és a fiatalaság már táncra perdült, midőn az még meglepte a mulató-közönséget. Ez eső elálltval azonban uból folyt a tánc fokozódott jökevű mellett. A mulatságnak folytatása céljából, sikerült az állami iskolák tornacsarnokait megszerzeni. Este 1/2 9 órakor vonult be a közönség lamponok világtitása és zenező mellett a városba, illetve a tornacsarnokba, hol a mulatság hajalig tartott. Kedves kötelességünknek tartjuk, hogy e helyen a tornacsarnok átengedéseért Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, Boldis Ignac igazgató és Fekete Miklós kir. tabia bíró urának legmelyebb halánknak ószinte kifejezést adjunk. Résztart a ligetben, reszint pedig az iskolai tornacsarnokban tartott mulatságon résztvevőket a következők: Asszonyok: Boldis Ignacné, David Ferencné, Farkas Istvánné, Gross Samuné, Immerhub Miksáné, Kosuth Rezsóné, Palka Kálmáné, Rutkay Gézáné, Schenberger Ignacné, Szánihó Mihályné, Toperczer Gaborné, Veits Györgyné, Zathureczky Jenőné, Zathureczky Imréné, özv. Zathureczky Istvánné, Zöld Ferencné. Lányok: Boldis Ilonka, Bulovszky Anna, Bulovszky Gizella, Bulovszky Mariska, Buócz Berna, David Beata, Galandó Olga, Immerhub Ida, Immerhub Laura, Immerhub Natalia, Kánicska Mariska, Kosuth Ella, Ploy Blanka, Ploy Irén, Politzer Janka, Schöck-

értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az úton nem érvényesíthetik — és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4. azok kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérésre megteszik, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesik.

Kir. Járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1899. évi június hó 23-án.

Fekete,
kir. táblai bíró.

335. á. számhoz. — 1899.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ó nagy-méltósága 1. évi június hó 27-én 64,978. sz. a kelt magas rendeletével a zsolna-alsókubini állami közút ^{13,000} _{13,300} km szakaszán fekvő 21. sz. szucsányi Vághíd Howe rendszerű régi fahíd-szerkezetének vasfelőlszerkezettel leendő kiváltását engedélyezvén, az ezen alkalomból végzendő régi fahíd-szerkezet lebontásának, továbbá a híd alapítványának átalakításával s az utjonnan építendő vashid gyalogjáróinak elkészítésével s kocsipályájára kavicsohányásnak munkák végrehajtásának biztosítása céljából 1899. évi augusztus hó 4-ik napján d. e. 10 órakor a turóc-szent-mártoni kir. állampénztési hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, melyre az abban résztvenni kívánó vállalkozók az ennel meg-hívataknak oly kijelentéssel, hogy a fent körülírt munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatok — felszerelve az engedélyezett költségösszeg 5%-át kitevő bántépének az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugtával, — a kitűzött nap d. e. 10 órájáig nyújthatók csak be a nevezett hivatalhoz, mert a későbbben érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

A fentebbi munkákra ajánlatot tevő vállalkozók egy é s ugyanazon ajánlat keretében ajánlatot tehetnek a régi fahíd szerkezet lebontásából visszanyerendő összes ócska anyagok átvételére is, megjegyeztetik azonban, hogy az ily értelemben teendő kettős ajánlat egymástól teljesen független legyen, azaz, hogy azok egyikének vagy másikának elfogadása vagy visszautasítása ne zárja ki ajánlattevő ajánlasi kötelezettségét sem a helyreállítási munkákra, sem pedig az ócska anyagok megvételére vonatkozólag.

Az ócska anyagok megvételére külön ajánlat is elfogadatik, mely esetben az ajánlkozók 105 fnt bántép-ⁿⁱnt kötelesek ajánlataikhoz mellékelni.

Az ócska anyagok megvételéért az ajánlat általán-^{ny}sszeben teendő.

Az ócska anyagoknak sem minőségéért, sem pedig mennyiségéért szavaoltság nem vállaltatik, ugyanazért figyelmeztetnek ajánlattevők, hogy ezekről a helyszínen eleve győződjének meg.

Az ócska anyagok átvételi módozatai tekintetében a nyertes ajánlattevő a híd lebontását végzendő vállalkozóval köteles megállapodásra jutni.

Az ócska anyagok átvétele, illetve megvétele tárgyában teendő ajánlatok felett a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ó excellentiája határoz, s tetszésétől függ az ajánlatok közül választani vagy mind visszautasítani.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet, az általános és részletes feltételek, úgy nemkülönben az ócska anyagok beszerzési kimutatása a turóc-szent-mártoni m. kir. állampénztési hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Turóc-Szt.-Márton, 1899. évi július hó 14-én.
M. kir. állampénztési hivatal.

Borbély Kálmán,
kir. főmérnök.

Miért legtartósabb a hajlitott fából készült butor?

1. Mert ilyen butor minden försze egy darabból van hajlítva s nem eshetik szétjél.
2. Mert minden darabja válogatott párolt fából készült.
3. Mert a székek ülése vagy másból fonott, vagy vízhatlan fából készült és romlásnak ellentáll.
4. Mert az egész butor egyes részei csavarok cselzésre alkalmazása

folytán oly szilárdan vannak egymáshoz erőstíve, hogy a leggyakoribb használat esetén is éveken át sem gyengül meg s nem roncsolódik.

Ilyen butort mintegy 250 különféle alakban és számtalan színváltozatban készít és raktáron tart a

BÚTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG Turóc-Szt.-Mártonban,

készít és tart nagy választékban raktáron, úgy gazdag mint szegény ember lakása részére, egy szalónok, mint konyhák vagy kertek berendezésére, úgy felnőttek mint gyermekek részére.

Nincs háztartás, mely egyet mást töltnék ne szükséglen.

Főraktár:

Fischer Adolf és fia

cégnél
vas-udvar „az arany kulcshoz“
Turóc - Szt. - Mártonban.

Premier

kerék-párok

25 év óta

legjobb

gyártmány

Két évi jótállás.

Képviselő:

FISCHER ADOLF és FIA

vas-, acél- és lemezárú-gyár

Turóc-Szt.-Márton

vas-udvar az „Arany kulcshoz.“

Varrógép- és kerékpár-javitóműhely.

SEIFERT JÓZSEF

csász. és királyi udvari fegyverszállító

POZSONY, Halászkapu-utca 4.

Interurbahn telefon 252. szám.

ajánlja dús raktárat
Henri Pieper eredeti

DIANA fegyverekből,
ugyszinté

RATIONELL (kakasnélküli) fegyverekből.
Krupp Frigyes-féle

különleges acélsővű fegyverekből
eredeti gyári arakon.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban lövő vadászfegyverei s kimerítő leirással, valamint számos előkelő vadászkedvelő és hivatalos vadász referenciájával, ugyszintén arjegyekkel készséggel szolgálok.

Kész vadásztöltényeket pontosak és megbízhatók, osztr.-magyar igen finom vadász- és cüllövő porral, ugyszintén osztr.-magyar füstnélküli vadászporral töltve, szállítok bármikor pontosan és frissen töltve, minden kaliberhöz a legolcsóbb áron, továbbá

Eredeti Eley-töltények osztr.-magyar füstnélküli löporral töltve — seréttel vagy anélkül — 12. és 16-os kaliberhöz állandóan kapható.

Vadászati, utazási és sportkülönlegességek.

Fenti cég kiténtetett:

a m. kir. földművelés, ipar- és kereskedelmi miniszterium által 3853. sz. a. Budapest 1883. december 1. a. m. kir. honvédelmi miniszterium által 5219. sz. a. Budapest, 1882. okt. 15. a. cs. és kir. hadügyminiszterium által 3686. Abt. 7. sz. a. Bécs 1881. december 17. a. cs. és kir. honvédelmi miniszterium által 3061—372. IV. sz. a. Bécs, 1882. március 16. a. m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumtól, Budapest, 1897. Április 2-án.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona

értékben és több. kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100.000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajcár.

Az összes nyereményeket kivánatra 20%-le vonással azonnal készpénzben beváltja Budapest: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóú-let Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénztételek a nyerő kívánságára csekék az

50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdekben és egyéb elárúsító helyeken. — Turóc-Szt.-Mártonban Moskóci Ferencné könyvkereskedésében.

Vizontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

Turóc-szt.-mártoni Magyar Nyomta — Moskóci Ferencné.